

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Οι πρώτοι αιώνες του Βυζαντίου
1. Η ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΡΩΜΑΪΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ερωτήσεις Επανάληψης

2. Εξελίσξεις ως τις αρχές του 6ου αιώνα (σελ.10-12)

α. Οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα

- I. Ποια τα χαρακτηριστικά της οικονομίας του Πρώιμου Βυζαντινού Κράτους;
- II. Ποια προβλήματα βαραίνουν τον αγροτικό πληθυσμό στην ύπαιθρο; Τι αναγκάζονται να κάνουν οι αγρότες για να τα αντιμετωπίσουν;
- III. Πώς διαμορφώνεται η κατάσταση στις πόλεις; Τι κάνουν οι αυτοκράτορες για να την αντιμετωπίσουν;
- IV. Ποια εικόνα παρουσίαζε το εμπόριο του ανατολικού κράτους κατά την περίοδο αυτή; Με ποιες χώρες αναπτύσσουν εμπορικές σχέσεις οι Βυζαντινοί και ποια προϊόντα εμπορεύονται;

β. Το γερμανικό πρόβλημα

- I. Όταν πέθανε ο Θεοδόσιος Α΄ το Ρωμαϊκό Κράτος **χωρίστηκε** σε ανατολικό και δυτικό τμήμα. Ποιο **πρόβλημα** αντιμετώπιζαν τα δύο τμήματα της αυτοκρατορίας; Ποια φαίνεται να ήταν η έκβαση για το κάθε τμήμα;
- II. Με ποιους τρόπους οι αυτοκράτορες του ανατολικού τμήματος εξουδετέρωσαν την απειλή αυτή;
- III. Ποια πολιτική υιοθέτησε ο Θεοδόσιος Α΄ απέναντι στους Γερμανούς και ποιο το αποτέλεσμα της πολιτικής του; Με ποιον τρόπο έγινε προσπάθεια να αντιμετωπιστεί ο κίνδυνος εκγερμανισμού;

γ. Πολιτιστικές εξελίξεις

- I. Ποια κατάσταση επικρατεί στον πνευματικό τομέα στα δύο τμήματα της αυτοκρατορίας;
- II. Ποιες ήταν οι βασικές πολιτιστικές εξελίξεις της εποχής στο ανατολικό τμήμα;

ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1. Αντιστοιχίστε τα στοιχεία της στήλης Α με τα στοιχεία της στήλης Β.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Αντιγερμανικό κόμμα	α. Θεοδόσιος
2. Θεοδοσιανός Κώδικας	β. Συνέσιος
3. Παρεμβατική οικονομική πολιτική	γ. Βυζαντινό κράτος
4. Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης	δ. Αυτοκρατορικά διατάγματα

2. Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις ως σωστές(Σ) ή λανθασμένες(Λ).

- α) Η κυριότερη πηγή πλούτου ήταν το εμπόριο.
- β) Το Δυτικό τμήμα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας άντεξε τις επιθέσεις των Γόθων, σε αντίθεση με το Ανατολικό.
- γ) Το Πανεπιστήμιο της Κωνσταντινούπολης διέθετε 14 ελληνόφωνες και 16 λατινόφωνες έδρες.

- δ) Οι αγρότες είχαν καλή σχέση με τους μεγαλογαιοκτήμονες που βοηθούσαν τους καταχρεωμένους μικροϊδιοκτήτες .
 ε) Ο Θεοδέρικος ίδρυσε το Οστρογοτθικό Βασίλειο.

3. Αντιστοίχιση

1. -....Φορολογία	α. Ελληνόφωνες έδρες.
2. -....Θεοδοσιανός Κώδικας	β. Η τάση των αγροτικών πληθυσμών να μετοικούν σε μεγάλα αστικά κέντρα.
3. -....βυζαντινή επιρροή σε χώρες της Ερυθράς Θάλασσας	γ. Διευκόλυνση απονομής δικαιοσύνης, Πηγή για τις κοινωνικές συνθήκες της εποχής.
4. -....Πανεπιστήμιο	δ. Διοικητικές θέσεις σε Γερμανούς.
5. -....«άρτος και θεάματα»	στ. Αναχώρηση σε μονές, αστυφιλία.
6. -....Απειλή εκγερμανισμού	ε. Μέσο συναλλαγής χρησιμοποιείται το χρήμα.
7. -....Εκχρηματισμένη οικονομία	ζ. Δωρεάν ψωμί και θεάματα για να αποτραπούν ταραχές από στον όγλο.
8. -....Πάροικος	η. Εξαρτημένοι αγρότες
9. -....Αστυφιλία	θ. Ανάπτυξη εμπορίου με την Ανατολή

Να κατατάξετε κατά χρονολογική σειρά τα παρακάτω γεγονότα και να σημειώσετε για το καθένα την απαραίτητα χρονολογία.

Θεοδοσιανός Κώδικας	1.
Αντιγερμανικό Κόμμα	2.
Θάνατος Θεοδοσίου Α΄	3.
Ίδρυση Πανεπιστημίου Κωνσταντινούπολης	4.